

Nymburské novinky



NEZÁVISLÉ SOUSEDSKÉ ZPRÁVY

Vážený sousedé,

k tajuplné atmosféře Vánoc provoněné jehličím a kořením vánočního cukroví patří odedávna osobité zvyky a obyčeje. Mám velikou radost, že se nám je v Nymburce daří udržovat po celý adventní čas.

Největším symbolem Vánoc je pro mnohé z nás právě vánoční stromček. Přitom jeho zdobení nemá příliš dlouhou tradici. V Čechách se zdobení stromčku jako nový zvyk přenesený ze severních zemí prosazoval docela pomalu. Až od 40. let 19. století můžeme hovořit o tom, že se skutečně mezi lidmi ujal. Mohli bychom tedy říci, s příchodem Boženy Němcové do Nymburka (1848 - 1850) přichází i vánoční stromček do našich domovů.

Ozdobený vánoční strom postavený na náměstí je záležitost ještě novější, vlastně prvorepubliková. Vůbec poprvé byl vánoční strom u nás vztyčen na hlavním brněnském náměstí v roce 1924 spisovatelem Rudolfem Těsnohlídkem. Pohnula ho k tomu událost, když v zimě s přáteli uprostřed lesa našel prochládlé děvčátko. Tento prožitek ho zasáhl natolik, že se o Vánocích rozhodl postavit na náměstí strom a uspořádat pod ním velkou sbírku na pomoc všem opuštěným dětem. Čin hodný následování se rychle šířil. A od 90. let 20. století se vánoční strom pravidelně vztyčuje i v našem městě.

Dovolte mi popřát Vám v tomto čase vše dobré, klid a pohodu u Vás doma, ale i ve Vašich srdcích. Veselé prožití vánočních svátků, šťastný a úspěšný nový rok 2022 Vám všem za celou redakci Nymburských novinek přeje

*Pavel Fojtík
historik a zastupitel*

Okružní křižovatka u bazénu

V měsíci říjnu byla uveden do provozu okružní křižovatka u bazénu. Plynulost dopravy ve městě však ihned z jara nejprve na měsíc omezí rekonstrukce okružní křižovatky u „Mlejna“ a ihned poté půlroční plánovaná rekonstrukce nadjezdu přes železnici. Od půlky dubna bude pro auta tento nadjezd až do listopadu uzavřen. Po celou dobu stavby bude na mostě zřízen koridor pro pěší. Cílem rekonstrukce je prodloužení životnosti nadjezdu o cca 15 let, do doby výhledově plánované novostavby.

Ceny tepla od 1. 1. 2022

Skokové zdražení tepla se odběratelů v Nymburce nedotkne. Společnost Thermoservis má nakoupený zemní plyn i pro celý rok 2022 již delší čas, a proto současný nárůst jeho ceny nebude mít dopad do cen tepla ze soustavy centrálního zásobování na území města Nymburka. Stanovení cen tepelné energie 2022 proběhne jako vždy na konci měsíce listopadu po zveřejnění regulačních složek za distribuci zemního plynu. Navýšení cen ale nebude vyšší, než je současná míra inflace.

Petice za Palackého třídu

V úterý 16. listopadu byl na pracovní poradě zastupitelů diskutován záměr investovat osm milionů korun do pouhé opravy chodníků a výměny stromů v Palackého třídě v úseku od Náměstí Přemyslovců k nároží u ulice Na Příkopě. Na základě toho vznikla „Petice za kvalitní a útulnou Palackého třídu v Nymburce“, kterou můžete elektronicky podepsat na odkazu pod QR kódem.



Kostelní věž

V září byla zpřístupněna věž kostela sv. Jiljí. Doporučujeme všem vystoupat na vrchol, ze kterého se naskýtá krásný a neobvyklý výhled na naše město. Tento starý plán se tak letos podařilo změnit v realitu. Jedním z dalších takových letitých plánů je generální rekonstrukce celého Kostelního náměstí a vůbec zútulnění hlavních veřejných prostor v historickém jádru města. Vývoj těchto vizí ovšem v posledních třech letech poněkud stagnuje.



Na Přístavě koncem 40. let 20. století

Zprovoznění nové lávky

Od neděle 28. listopadu by měla být již konečně v provozu nová lávka pro pěší v Nymburce. Autor jejího návrhu a zároveň zhotovitel kompletní projektové dokumentace vzešel ze soutěže o návrh vypsané v první polovině roku 2018. Pro veřejnou stavbu v Nymburce to byl za posledních mnoho desítek let zcela ojedinělý způsob přípravy projektu. Vysoká úroveň finálního výsledku potvrzuje, že takto by mělo být k investicím v rozvoji města přistupováno mnohem častěji.

Nymburský přívoz

Od 1. září 2018 sloužila pro překonání Labe pěším a cyklistům v místě zbourané lávky loď Blanice. Její provoz se těšil velké oblibě a bez problému odolal i účelové kritice kolem podzemních komunálních voleb 2018 a návrhům na náhradu autobusy. Tento nymburský přívoz pozbývá otevřením nové lávky smyslu. Svězt se na této milé lodi na Labi jsme ovšem měli možnost i před tím a budeme ho mít jistě i nadále, možná i pravidelně na trase Nymburk - Poděbrady.

Kde by mohli bydlet nymburští senioři?



Kolonie, v březnu 2012 ještě s volným pozemkem, kde mohl vzniknout pečovatelský dům pro seniory

Město Nymburk není výjimkou, i jeho obyvatelé stárnou. Věkový průměr obyvatel našeho města je podle dat Českého statistického úřadu dokonce mírně nad průměrem Středočeského kraje i celé České republiky. V této souvislosti se musíme v dlouhodobém horizontu zamyslet nad tím, jakým způsobem chceme zabezpečovat péči o seniory v následujících dekádách.

Výzkumy veřejného mínění dlouhodobě poukazují na to, že toužíme dožít ve svém domácím prostředí. K tomu je zajisté potřeba adekvátně nastavit kapacitu a finanční podporu terénních a ambulantních sociálních služeb, jako je např. terénní pečovatelská služba nebo denní stacionář. Realita je bohužel taková, že i s podporou jmenovaných služeb, je v případě některých typů onemocnění velice obtížné zabezpečit důstojnou péči o člověka v jeho domácím prostředí. Z toho vyplývá potřeba vzniku pobytového zařízení. Důležitá je však otázka, jak na to, a hlavně za co.

Finanční situace našeho města ani Středočeského kraje není taková, aby umožňovala výstavbu nového centra pro seniory. Taková investiční akce, budeme-li počítat kapacitu 120 lůžek, by v cenách jara roku 2021 stála 180 milionů korun, v cenách podzimu téhož roku by se již s velkou pravděpodobností jednalo o částku přibližující se 250 milionům korun.

Jedním z možných řešení je tedy spolupráce města se soukromým investorem. O tu se město neúspěšně pokoušelo již v roce 2011, kdy měl v oblasti ulice V Kolonii takový objekt vzniknout (mělo se jednat o investici ve výši 70 milionu korun). Tehdejší zastupitelé od záměru upustili, a to z důvodů, že v projektu byly nejasnosti architektonické i funkční. Akce skončila nezdarem a letitým soudním sporem mezi městem a investorem. Posléze se mezi roky 2017 - 2018 podařilo městu vyjednat nabídku odkupu a výstavby domu s péčí jiného soukromého investora. Po vol-

bách nastala změna a nové vedení města dalo přednost budování bytových domů. Od roku 2019 se jedná o dalším záměru výstavby bydlení pro seniory, a to v lokalitě opuštěných doků; našťastí se díky naší angažovanosti daří korigovat pro město naprosto nevhodné představy investora o podobě a využití této lokality.

Mimo zájem o investici samotnou je z mého pohledu naprosto nezbytné po investorech požadovat také zkušenosti s poskytováním sociálních služeb. Je to důležitý předpoklad pro zajištění adekvátní kvality služeb. Zastupitelé města se pak v ideálním případě musí shodnout na částečném spolufinancování provozních nákladů takového zařízení a zejména se zasadit o to, aby vzniklé kapacity byly součástí tzv. sítě sociálních služeb na území kraje. Čas utíká rychle, v Nymburce máme ve zvyku vyčkávat, lépe je však konat.



Ivan Černovský
ředitel zařízení sociálních služeb
a zastupitel

Eliška Přemyslovna – ochránkyně města

Rozmach středověkého města Nymburka krátce po jeho vzniku byl velmi úzce spjat s přemyslovskou kněžnou **Eliškou (20. 1. 1292 – 28. 9. 1330)** - dcerou krále Václava II. a sestrou posledního Přemyslovce na českém královském trůně, Václava III. Roku 1306 vymřela panovnická dynastie Přemyslovců po meči. Na uprázdněném trůně se vystřídalo hned několik zájemců. Ale na jaře roku 1310 dostaly události spád! Nespokojenost se slabou vládou Jindřicha Korutanského dosáhla u části šlechty a duchovenstva takové míry, že byli rozhodnuti vyvolat novou královskou volbu, ve které měla hrát hlavní roli mladší sestra Jindřichovy ženy Eliška. Jindřich Korutanský pochopitelně tušil, že případný sňatek Elišky Přemyslovny s Janem Lucemburským by mohl zcela podkopat jeho už tak velmi vratkou pozici, proto Elišku střežil jako oko v hlavě ve svatojiřském klášteře na Pražském hradě, s úmyslem provdat ji za míšeňského šlechtice Otu z Burgau-Lobdaburgu. Když se tyto zvěsti donesly **dne 28. května 1310** do lucemburského tábora, bylo okamžitě rozhodnuto o jejím útěku. Akce se chopil sám **Jan z Vartemberka**, kterého čekal nejen nelehký úkol zorganizovat celý únos a zajistit úkryt, ale hlavně také vůbec přemluvit Elišku! Nechme už vyprávět slavnou **Zbraslavskou kroniku**: „*Vstal tedy rychle věrný statečný rytíř, nikterak nejsa ještě nasycen, vsedl na koně, jel napřed a po spolehlivém poslovi pod mlčením přikázal, aby ho následovala stísněná královská dcera, jakýmkoli způsobem by mohla. Uvěřila věrnosti svého rytíře dívčí upřímností. Rychle se oblékla do pláště chudačky, vzavši s sebou jen dvě dívky, Cecílii a Anežku, zahalena jako jedna stařena šla pěšky [z Hradčan] hodně rychle kráčeji jako kvetoucí mládí panny až na Vyšehrad a tam v naléhavé nutnosti vsedla na koně mimochodníka něžná dívka a dostala se s Janem z Vartemberka a jeho rytíři do Nymburka nad Labem. Kdyby nebyla uprchla, byla by jistě upadla do léčky protivensství, kterou její protivníci nastrojili.*“

Nymburk byl tehdy pevnou baštou Jana z Vartemberka, tak nebylo divu, že si Nymburk vybral jako místo princezny úkrytu. Do Nymburka dorazila princezna Eliška v hloubi noci. Díky bdělosti starého rybáře byla Eliška se svým doprovodem neprodleně převezena na druhý břeh řeky Labe. Zakrátko už její průvodci



Na Staré Rybárně - 60. léta 20. století

vyjednávali u nymburského rychtáře ochranu. Brzy byl celý Nymburk vzhůru. Lidé se sbíhali k rychtě, všichni totiž chtěli spatřit vzácného hosta. Když se dozvěděli, že kněžna pobývá ještě v rybárně, spěchali tam. S Eliškou a s jejím doprovodem vybaveným svítilnami se však střetli už nedaleko rychty.

Jakmile Eliška vstoupila na náměstí, svolala měšťany a požádala je vrocne a naléhavě o ochranu před svým vězňem, králem Jindřichem. Královský rychtář a měšťané, když slyšeli její úpěnlivé prosby, vůbec se nerozmýšleli a okamžitě přijali Elišku pod svou ochranu. Současně jí i jejímu doprovodu nabídli své pohostinství, jak dlouho bude potřebovat. Elišku ubytovali v nejhonosnějším domě na náměstí (dnes drogerie TETA). Stoupenci Elišky se v krátkém čase sjeli do Nymburka a radili se o dalším postupu.

Eliška nakonec využívala ochrany a pohostinství Nymburských celý měsíc. Do Prahy se odebrala až **29. června 1310**. Ten den totiž zasedal český sněm, který rozhodl o sesazení Jindřicha Korutanského a určil za manžela Elišky Přemyslovny právě Jana Lucemburského. Velká svatba se odehrála 1. září 1310 v říšském městě Špýr.

Dozvuky těchto událostí jsou v našem městě stále živé. Vždyť díky této pomoci lucemburští panovníci v čele s císařem Karlem IV., synem Elišky Přemyslovny, našemu městu velmi přáli četnými privilegii. V důsledku této podpory stoupal nymburský vliv i výrazně rostl majetek

obce i měšťanů samotných. V 15. století už byl Nymburk sedmým nejváženějším městem v Českém království.

Kde v Nymburce nalezneme stopy spojené s odkazem Elišky Přemyslovny? Ústředním místem Eliščinu pobytu je Stará rybárna a dále dům na náměstí. V Nymburce máme také Eliščinu ulici. Od roku 1910 stojí ve městě tzv. Brzorádův dům čp. 252 na Palackého třídě s reliéfem příjezdu Elišky do Nymburka. Doufejme, že se toto umělecké dílo brzy dočká opravy. A v neposlední řadě na náměstí stojí obytný dům Eliška postavený v 70. letech 20. století.



Pavel Fojtík
historik a zastupitel

Příběh proměny MŠ Větrník



Návrh zahrady je promyšlen velmi detailně a je provázán se samotným způsobem moderního vzdělávání, aby naplnil potřeby dětí nejen pro pohyb a hry, ale též soustředěné aktivity, setkávání i relaxaci. Ostatně můžete se jít přesvědčit, vše si zažít a prohlédnout. Sami můžete zjistit, co všechno je zde možné objevit, protože jednou z myšlenek této zahrady je i její otevřenost vůči veřejnosti, např. formou pořádání společenských a kulturních akcí.

Mateřská školka Větrník nedaleko Polikliniky na „Starém sídlišti“ má zcela novou zahradu, která byla pojmenována Zahrada skřítky Větrníka. Současně s budováním zahrady byla v roce 2020 dokončena i kompletní rekonstrukce interiéru samotné školky. Zdaleka se ale nejedná o pouhou řadovou investici do inovace městského vzdělávacího zařízení. Od září 2017, kdy bylo vedení této školky svěřeno paní Šárce Michlové, došlo totiž k přebudování nejen zázemí pro děti, ale i samotné podstaty celkového fungování školky. Základem všeho se stal skvěle pracující tým učitelek zapálených pro společnou věc.

Nové učitelky dokázaly společně formulovat konkrétní vize, co by s dětmi chtěly dělat a jaké by k tomu potřebovaly vytvořit prostředí. Podařilo se jim pro tuto věc hromadně nadchnout

i rodiče dětí, které do školky docházejí, a také mnoho dalších přátel. Je mi ctí, že jsem mohl být jedním z nich. Samy si našly způsob prvního spolufinancování formou účelové dotace od Nadace Proměny, nemalou část finančních prostředků zajistily svými kolektivními aktivitami např. na populárních akcích „Restaurant Day“ nebo pořádáním vlastních komunitních akcí. Staly se hlavními konzultantkami zadání a přípravy projektové dokumentace a v neposlední řadě při samotné realizaci dokázaly společně s rodiči přiložit ruce k dílu na úkor svého volného času. A toho času a úsilí bylo z jejich strany, věřte, skutečně hodně a hodně.

Nevnímejte ovšem výsledek jako pouhé pořízení nových prvků a výsadbou stromů na zahradě jedné školky. To, co se zde odehrává, je skutečně ukázko-

vá a inspirativní „aktivita zdola“. Učitelky i rodiče pak po právu berou školku a její zahradu za svou, mohou se těšit z pestřejšího programu každého dne, kde není výjimkou, že se s dětmi jezdí i do přírody či za sportem, což se do roku 2017 v této školce v podstatě vůbec nedělo. A tím skutečným výsledkem se vlastně stává to, co si z toho všeho děti nakonec odnáší do života.

Chtěl bych tedy moc a moc poděkovat každému, kdo tomuto šťastnému příběhu pomohl, a v první řadě všem dámám z tohoto zcela výjimečného týmu učitelek, které jsou při všech akcích naprosto nepřehlédnutelné a z každé z nich přímo vyzařuje nadšení, dobrá vůle a také vzájemné přátelství. Přeji si, abychom v Nymburce měli mnoho dalších takto šťastných příběhů, u kterých je zcela na místě říci: „Klobouk dolů!“



Jan Ritter
architekt a zastupitel

Lodní doprava na Labi – Budoucnost rekreační plavby

Naše královské město Nymburk je po celou dobu své historie neodmyslitelně srostlé s řekou, která tvoří přirozenou centrální tepnu města. Labe je společně se svým přítokem Vltavou jedinou spojnici říčního systému se sítí evropských vodních cest a od Mělníka je prohlášeno za tzv. mezinárodní vodní cestu se svobodným přístupem plavidel všech národností. Tím je fakticky naší jedinou vodní spojnici s mořem a jeho prostřednictvím prakticky s celým světem. Doby, kdy naším městem denně proplouvaly velké a těžké remorkéry naložené uhlím a kamenivem, jsou již minulostí. Doprava těchto materiálů je efektivnější po železnici, a proto hladina naší největší řeky na dlouhá léta takřka osiřela.

Projekty sice nadále počítají se splavněním mezi městy Přeloučí a Pardubicemi, což by mělo přinést návrat lodní dopravy s náklady např. stavebních materiálů, zemědělských produktů a hutního zboží. V současnosti se však otevírá prostor pro plavbu s významem přepravy osob a rekreační. Díky důmyslné kaskádě 25 zdymadel postavených v úseku mezi Pardubicemi a Střekovem v prvních dekádách 20. století je řeka splavná po většinu roku (s výjimkou období, kdy zamrzá) a společně s úsekem Mělník – Štěchovice na řece Vltavě tak tvoří ideální komplex vodních cest přímo utvořený k několikadenním rekreačním plavbám po krásách českých zemí.

Během roku 2022 by mělo být uvedeno do provozu 7 veřejných přístavišť pro menší lodě do 20 metrů. Do začátků léta projekty počítají s přístavišti Kolín, Oseček, Poděbrady, Nymburk, Čelákovice, Brandýs nad Labem a Mělník. Dále budou následovat stavby Neratovice,



Kostelec nad Labem a Lysá nad Labem. V Nymburce je počítáno s osvětleným plovoucím molem, u kterého bude moci pohodlně zakotvit až 14 malých plavidel. Mezi základní vybavení zdejšího přístaviště budou patřit i 4 sloupky pro odběr elektrické energie a pitné vody.

Ředitelství vodních cest a Středočeský kraj ve spolupráci s jednotlivými městy si od toho slibují velký rozvoj vodní turistiky. Pro mnoho lidí tak může dovolená vypadat tak, že si rodina například v Kolíně půjčí loď na několik dnů. V Poděbradech navštíví památky a lázeňskou kolonádu, na noc zakotví v Nymburce a další den třeba na kole navštíví zámek Loučeň. Pak se postupně přesune dál a přes Mělník dopluje do Prahy, kde dovolenou zakončí například výletem do zoologické zahrady. Loď majiteli vrátí v Praze.

Tak může vypadat jedna z variant, jak

by již během příštího léta mohla začít fungovat síť spolupracujících měst, obcí a podnikatelů v Polabí. Pro mnoho Čechů je vodní turistika oblíbenou náplní dovolené, doposud však musí vyrazit za touto zálibou nejbližší na moravský Baťův kanál nebo třeba až do Nizozemí. Nově bude tedy možné poznávat krásy středního Polabí i z vodní hladiny a já mohu tuto zkušenost všem jediné doporučit. Řídit malé plavidlo zvládne po krátkém zaškolení a praktické zkoušce i naprostý laik a pomalu plynoucí řeka působí relaxačními účinky naprosto spolehlivě na každého.

Poznámka: Věděli jste, že řeka Labe je jediná v celé republice, která není ženského rodu?



Petr Procházka, dispečer mezinárodní vlakové dopravy a krajský zastupitel

Vykřičené domy v Nymburce

Mezi „zařízení sociální péče“ se v minulosti (a možná i dnes) počítaly i restaurace s dámskou obsluhou. Bylo tomu tak ve středověku, stejně jako za monarchie i první republiky.

K oblíbeným nymburským podnikům této kategorie patřil hned za Bobnickou bránou hotel U Sadílků, později přejmenovaný na hotel Slavia (č. p. 413). Sem za děvčaty chodili především dragouni, kteří měli kasárny na Kozím plácku (dnes Rejdiště) a na Velelibském podezdí (dnes Jízdecká ulice). A bylo tomu i naopak, o čemž vypovídá úsměvná historka. Po jakési stížnosti (a že jich na chování dragounů zdejší posádky bylo nepočítaně), že se vojáci v hospodě poprali, nařídil velitel rytmistr Peitsch, že k Sadílkům se už nesmí. Některým se zřejmě stýskalo natolik, že si děvenky pozvali do kasáren. Schylovalo se k půlnoci, když nenadále přišel na kontrolu kaprál Frühauf. Zatímco péroval službu konajícího poddůstojníka, hoši nahoře zorganizovali „odchod“ slečen – spouštěli je po provaze z okna. Jenže právě v tu chvíli směřala kolem k porodu v některém z domků u hradební zdi „bába“ Capoušková. V mihotavém světle petrolejové lucerny uviděla proti tmavé zdi patrové budovy postavu v bílé košili a gatkách s volány. Druhý den si celý Nymburk povídal o tom, že stará Capoušková viděla anděla.

Protože důstojníci přeci nemohli chodit do stejného bordelu s mužstvem, měla několik lepších děvčat i hospoda U Beránka v Boleslavské ulici (dnes č. p. 133 – prodejna O2). Mimochodem, hospoda U Beránka mívala žlutý věnec nade dveřmi už ve středověku. Původně se jmenovala U Beránka božího, ale to bylo ve spojení s „helmbrechticemi“ provokativní, tak byl název zkrácen. Rovněž na Boleslavské, ale už venku z města, byla hospoda Na Jesenické rychtě (dnes tam stojí objekt policie). Ta byla kromě děvčat vyhlášená i dobrou kuchyní, v níž dominovaly ryby. Vzpomínal na to jeden obyvatel Kolonie, pan Bedřich Kyncl: „Po válce, bylo mi patnáct, když byly potraviny na lístky, jsem chytal na velkých valech sumečky a prodával jsem je do hospody na Boleslavské. Pamatuju si, že v místnosti za výčepem sedávaly holky v plyšových křeslech. Podle mě ale nebyly vůbec hezké.“

Dámská obsluha byla rovněž v hospodě U Krystlíků naproti starému pivovaru ve Svinské ulici (dnes Soudní).

V Drahelicích visela pomyslná červená

lucerna na průčelí hospody Na Cejpoavně, postavené v roce 1905. Tady se zastavovali kupci a cestáři a nutno říci, že pokojíky v patře byly denně obsazené.

Rovněž v roce 1905 byl naproti nádraží postaven soukromý hotel Horák, který nabídl cestujícím veřejnosti restauraci s výtečnou kuchyní, ubytování na vysoké úrovni a, jak by řekl Hrabalův strýc Pepin, služby „inteligentních krasavic“.

Za nimi zmíněný Pepin Hrabal chodil do zálabské hospody Na Žofině a protější hospody Pod Mostem (dnes hospůdka slušné pověsti U Kocoura). Ta bývala rovněž hampejem za městskými hradbami již ve středověku.

Velkou nelibost způsobilo rozhodnutí okupačních úřadů v roce 1943, podle nichž byly lehké holky dány k dispozici pracovnímu úřadu, aby se podílely na rozvoji hospodářství Říše. Těch několik „děvenek“ z hotelu Horák prý bylo zaměstnáno na hlavním nádraží a po službě stačilo jen přejít ulici...

Některé se ke svému ritu po osvobození vrátily, zmínil se o tom pan Kyncl, ale nebylo to na dlouho, neboť se to neslučovalo s povinnou morálkou lidově-demokratického zřízení a od roku 1960 socialistické společnosti. A z hotelu Horák se stala vojenská správa, z nevěstince Na Jesenické rychtě ubytovna pro sestřičky z nemocnice, ze Slávie internát.

I když... koncem sedmdesátých let minulého století rozvířila nudnou atmosféru ve městě aféra tzv. elektra baru. V bytě v prvním poschodí č. p. 80 na rohu ulic Palackého a Na Rejdišti, nad prodejnou Elektra, byly pořádány večírky, jejichž vyvrcholením byly i sexuální orgie. Jenže, jak se šušovalo, zúčastňovali se jich i soudruzi z vyšších pater místní politiky, a tak se kauza „elektra baru“ zametla pod koberec.



Honza Řehounek



Bývalý Hotel Slavia a ještě dříve hotel U Sadílků, oblíbené místo pro pobavení místních vojáků.



Dnešní obchody a průjezd v Boleslavské ulici, dříve hospoda U Beránka, místo pro vyšší důstojníky a jejich noční radovánky.



Elektra bar“ sloužil k pobavení místních soudruhů z Jakešovy Lhoty, jak se Nymburku také posměšně říkalo.



Bývalý hotel Horák a posléze vojenská správa. V dnešní době se v tomto domě naproti nádraží pobavíte u dobrého piva v Pivnici u nádraží.



Restaurace U Kocoura s výborným pivem a také posezením (i dětsky přívětivým) s výhledem na most a novou lávku. Dříve se zde v restauraci Pod Mostem bylo možné uvolnit s děvčaty. Zároveň je to pravděpodobně nejstarší podnik tohoto druhu v Nymburce.

3D tisk ve školní výuce



Hotová lebka a její praktické využití ve výuce. Tady nemám velký strach ji nechat kolovat.

Základní škola v Nymburce v Tyršově ulici již několik měsíců využívá jednu z nejmodernějších technologií současnosti – 3D tiskárnu a 3D tisk. Díky zapojení do projektu „Průša do školy“ mají žáci šanci osahat si tisk opravdu od základu a napřímo.

Vše začalo nenápadným e-mailem od kolegů z nymburského gymnázia, že Průša Research zahajuje projekt, kdy nabízí 3D tiskárny do výuky pro školy. Zaujalo mě to, zkusil jsem to a ono to klaplo! Tyršovka se stala „pronájemkyní“ 3D tiskárny – zatím jen na zkušební tři měsíce. Bohužel, covid-19 vše zkomplikoval, a tak nemohlo proběhnout např. setkání a praktické školení na naší škole a ani žáci se s ní nemohli pořádně seznámit. Ale celou lhůtu s pronájmem se našťastí podařilo prodloužit.

Tiskárna přišla do školy v zimě 2021 rozložená ve formě stavebnice a trvalo mi několik desítek odpolední a nocí celou ji sestavit a zprovoznit. Po prvotních zádrhelech šlo už vše celkem snadno.



Vlastní tisk staženého modelu lebky hlodavce. Díky nastavení tisku a vnitřní „děrované“ struktuře lze ušetřit tiskový materiál.

Kalibrování vrstev, učení se s příslušným softwarem, předtisková příprava modelů a vlastní shánění modelů již vytvořených na internetu. Dalším krokem bylo zkusit si vlastní modelování v nějakém 3D modelovacím programu.

Když v květnu 2021 přišli první žáci po distanční výuce do školy, využil jsem čas a společně jsme splnili poslední podmínku grantu, aby se nájem tiskárny změnil na její vlastnictví – vytvořili jsme vlastní a originální projekt s 3D tiskárnou. Znovu vše klaplo a Tyršovka je již hrdou majitelkou 3D tiskárny, kterou teď můžeme prakticky a průběžně využívat ve výuce.

A jak konkrétně? Mně jako biologovi 3D tisk pomůže např. vytvořit modely některých živočichů či částí jejich těl. Tyto „umělé“ preparáty začínám ve výuce opravdu používat, přeci jen opravdové kosti se časem rozpadají (hlavně u malých zvířat) a jsou velmi křehké. Také jejich množství je v současné době dost omezené a nové se získat skoro nedají, zatímco 3D modelů zubů, drápů, lebek a dalších částí je na internetu mnoho. Obdobně existují různé modely do výuky třeba na fyziku, matematiku, dějepis, češtinu, a dokonce třeba na hudební výchovu. A mohl bych pokračovat dál a dál. Některá světová muzea například skenují své exponáty a zpřístupňují je ve 3D modelech vhodných pro tisk. Máte tak šanci mít světové muzeum klidně přímo ve škole.

Mým dalším plánem je zkusit se žáky vytváření vlastních originálních 3D modelů. Jedná se však o poměrně náročnou disciplínu, která se prolíná s mnoha dalšími předměty, jako je třeba matematika,

fyzika a další. Kreativní vymýšlení nových věcí, přesné „digitální rýsování“, hlídání potřebných rozměrů či přemýšlení o realitě tisku (má totiž svoje specifika), to je přesně to, co žákům nabídne další pohled do světa technologií, rozvine jim schopnosti a možná i jednou otevře pomyslné dveře do budoucího zajímavého zaměstnání. A to by mělo být přeci jedním z hlavních cílů školy.

A ještě jeden příklad na závěr, aby bylo jasné, že 3D tisk má i své obvyklé a praktické použití: ztratil se nám míček na stolní fotbalík, což je nemilá, ale bohužel častá věc, a žáci si tak o přestávce nemohou zahrát. Můžeme objednat originální míček za několik desítek až stovek korun, zaplatit poštovné a čekat, anebo si vytiskneme vlastní. Na tomhle příkladu jsem seznámil osmáky s kompletní ukázkou celé práce s 3D tiskem.

Zjistili jsme si společně potřebné rozměry míčku, pak jsme v modelovacím programu vytvořili „obyčejnou“ kuličku patřičných rozměrů, převedli jsme ji do „řeči“ tiskárny Průša, následně upravili rozpůlením (protože kulička vytisknout vlastně reálně nejde), během několika desítek minut jsme ji vytiskli ve vybrané barvě a sledovali průběh tisku. Nakonec jsme míček ze dvou půlek slepili lepidlem a na úplný závěr jsme si s míčkem zahráli. Opravdu fungoval stejně jako originál.



Hotový míček na stolní fotbal – na tomto konkrétním příkladu jsme si ukázali tisk doslova od A do Z.



Marek Velechovský učitel na ZŠ Tyršova

Discgolf v Nymburce

Discgolf je nová sportovní disciplína, která se u nás těší stále větší oblibě. Jedná se o volnočasovou aktivitu pro všechny generace. Jak již název napovídá, jde o obdobu klasického golfu, jen namísto holí a míčků se používají létající disky (frisbee), místo jamek jsou pak na jednotlivých místech instalované speciální koše. Cílem discgolfisty je dopravit speciální disk z určeného výhoziště do koše na co nejmenší počet hodů. Diskem se člověk naučí házet poměrně rychle, a to již za pár minut. Výhodou je, že nezáleží na věku, ani fyzické zdatnosti hráčů. Další přidanou hodnotou discgolfu je také jeho finanční dostupnost, neboť hřiště jsou zpravidla zpřístupněna bez poplatku.

Propagátorem tohoto atraktivního

sportu v Nymburce je profesor Gymnázia Bohumila Hrabala, Martin Nedbal. V průběhu jarních a letních měsíců uspořádal v lokalitě nymburského Ostrova několik akcí a turnajů na podporu a osvětu discgolfu za účasti studentů z nymburského gymnázia, dětí z příměstského tábora nebo příznivců této sportovní aktivity. Discgolf byl též prezentovaný v rámci akce Dne pro Sport na Vesláku.

Do budoucna se tedy nabízí možnost organizace dalších turnajů v oblasti nymburského Ostrova při ideálním počtu devíti jamek. V součinnosti s odborníky na výstavbu discgolfových hřišť a fanoušky bude vyprojektován návrh hřiště na Ostrově. Předpokládaná cena za devět jamek je asi 300 000 Kč. V případě vzniku hřiště se otvírá prostor pro možnost založení místního klubu a pořádní pravidelných turnajů.

V tuto chvíli je nejbližší hřiště pro hraní discgolfu v Poděbradech (Multigolf park, 6 krátkých jamek), v Mladé Boleslavi –

lesopark Štěpánka (9 jamek) a ve Staré Boleslavi – park na Ostrově (7 jamek).

Myslíme si, že by mohl discgolf obohatit Nymburk o nový atraktivní sport a pomohl tak zatraktivnit naše město. Již teď se těšíme na další turnaj v našem královském městě.



Jan Petřík, učitel na ZŠ Komenského a zastupitel

Jaká je podstatná a praktická výhoda nové lávky pro pěší oproti té staré zbourané?

(odpověď v tajence)

POMŮCKA: ABALDA, EZIO, LIPA, MEDOŘ, OPUNCIJE, PLEKTRUM, SPENCER	KRÁLŮV SLUŽEBNÍK	STRŽ	OZNAČENÍ STŘEDNĚ ZKUŠENÉHO ZAMĚSTNANCE	NEDOBRÝ	INDONÉSKÝ OSTROV	KRÁTKÝ KABÁT (NÁREČNĚ)	NEMOHNÝ TRPÍČÍ CHRONICKOU SRDEČNÍ CHOROUBOU	KOVBOJSKÉ POTŘEBY	SPOJKA	CHEM. ZN. HOŘČÍKU	OPAK ANAEROBA	KDO BRUSLÍ	SKRYTOST
MARÉ-CHALOVY INICIÁLY			ZAŠKOLENÍ (ZKR.)					JIHOAMERICKÉ ZVÍŘE				DOMÉNA SVATÉHO BARTOLOMĚJE LIKÉRNÍK	
SLOVENSKÝ ARY			POLSKÉ SIDLO UZLIK V TKANINĚ					OBLAST MATEMATIKY MNOHOMLUVNĚ ZDŮVODNIT					
1. DÍL TAJENKY					VÝMOLNÁ ČINNOST OPAK DERIVACE					SPOLEČENSKÝ VEČER BUDOVY S MLEČÍM ZAŘÍZENÍM			
GLUCKOVA OPERA				OBYVATELKA INDIIE BLANOKRÍDLÝ HMYZ					VYNÁLEZCE MORSEOVY ABECEDY STARÁ SPZ BENEŠOVA				
	DOKONČIT SPÁNEK	NOPÁL PAUZA (V ŘECI)						HLUPÁK OVÁL				LIDOVÉ NOVINY (ZKR.) VALY	
NĚMECKÁ HEREČKA			2. DÍL TAJENKY ZURČET								AMER. HUD. SKLADATEL PLOCHÉ PRKNO		
PŘEDLOŽKA			BÍDNĚ CHATOVACÍ ZKRATKA (ALE)			PŘEHLEDY DNI V ROCE NĚMECKY TY							
ODRŮDA BERYLU							TIHLE ZNAČKA MEGAPASCALU		ROCKOVÁ KAPELA Z BIRMINGHAMU KÓD BELGIE			SLOVENSKÝ SOUHLAS HRŮZA	
TRSÁTKO							CHEM. ZN. OLOVA SIBÍRSKÝ VELETOK			3. DÍL TAJENKY INIC. ZPĚVAČKY DUSILOVÉ			
ATLETICKÝ KLUB (ZKR.)			SLOVENSKÝ JAKÁ, KTERÁ			ŽENA POSLANÁ SE ZPRÁVOU (ZAST.)							
UKAZOVACÍ ZÁJMENO			BÝVALÝ ŠACHOVÝ MISTR SVĚTA			TRAFIKA						LATINSKÝ KOST	



Vyluštěné znění tajenky pošlete na adresu redakce či e-mail nbk.novinky@email.cz. Správné odpovědi budou slosovány a výherci obdrží za odměnu knihu s regionální tematikou.